

КРИТИЧНИЙ ПІДХІД У ВИКЛАДАННІ ПРИРОДНИЧИХ ДИСЦИПЛІН

Тези наукових доповідей

**КРИТИЧНИЙ ПІДХІД У ВИКЛАДАННІ ПРИРОДНИЧИХ
ДИСЦИПЛІН:**

Матеріали Міжнародної науково-методичної конференції 14 листопада 2018 року/ Укл. О.П. Галай, Т.А. Ляшенко, О.О. Яременко-Гасюк, С.М. Іваненко, Л.В. Петько - К.: НПУ імені М.П. Драгоманова, 2018 - 247 с.

До збірки увійшли матеріали доповідей, де висвітлюються питання формування професійної компетенції, особливостей новітніх підходів до системи організації навчального процесу в системі вищої школи, контролю рівня сформованості компетенції та концепції міжкультурної комунікації в сучасній освіті.

**Матеріали доповідей учасників конференції подаються в
авторській редакції**

Volume 4. - Num. 4 (July). Series "Education & Pedagogy". - Toronto : ShinyWordCorp. - PP. 48-65.

18. Pet'ko L.V. Formation of professionally oriented foreign language teaching environment in conditions of university and upbringing of moral and ethical values (on illustration of the phenomenon «honesty» and «lie») / L.V.Pet'ko // Intellectual Archive. - 2016. - Volume 5. - No. 1 (January). - Toronto : **Shiny Word Corp., Canada.** - PP. 98-111.

Петько Л.В.

НПУ імені М.П.Драгоманова

ФІЛЬМИ ІНОЗЕМНОЮ МОВОЮ У ФОРМУВАННІ ПОІНС для СТУДЕНТІВ-БІОЛОГІВ

В умовах сьогодення кафедри іноземних мов (ІМ) університетів, які забезпечують іншомовну підготовку студентів, чітко усвідомлюють необхідність організації навчання ІМ у контексті професії, яку набуває майбутній випускник закладу вищої освіти, тобто в ракурсі обраного студентом напрямку підготовки з певної галузі освіти (право, економіка, біологія, екологія, психологія, педагогіка та ін.).

Серед іноземних мов, пріоритетне місце займає англійська мова, як міжнародна (глобальна), якою розмовляють в будь-якій країні, якою перекладаються науково-дослідні проекти та розробки, ведуться перемовини та ін. Через що, як слушно зауважують науковці [7; 8; 9], перед вищою освітою постала необхідність організовувати підготовку студентів за двома спеціальностями, як то «Біологія та англійська мова», «Хімія та англійська мова», «Туризм та англійська мова» та ін.

У межах даних тез запропонуємо наше бачення навчання майбутніх біологів англійської мови звертаючись до науково-популярного фільму «Kingdom of Plants: Life In The Wet Zone»

(«Царина рослин») [10; 11; 12], створеного випускником Кембриджського університету, відомим англійським вченим-натуралістом Девідом Аттенбором (*David Frederick Attenborough*).

Зауважимо, що для формування ПОШС ми активно використовуємо кінострічки («Звуки музики» (1965, США), «Ігри розуму» (2001, США), «Заборонене кохання» (2010, Туреччина), документальні науково-популярні фільми, мультфільми («Павук і Муха» за байкою М.Ховітт, «Аліса в Дивокраї» за Льюїсом Керролом) та ін., що описано нами у низці публікацій [4; 5; 13; 15].

Чому ми вибрали саме цей фільм Девіда Аттенбора? - З деяких причин. *Головна* - освітня цінність стрічки. *Друга причина* - із-за візуальної привабливості рослинного світу, його краси, яка демонструється авторами стрічки, завдяки сучасним технологіям, під мікроскопом, коли завдяки таким мікроскопічним зображенням можна спостерігати і досліджувати чудо пилок, насіння, пелюстки, водоростей і листя, простежити різноманітні цикли їхнього життя зблизька. Тобто, крім навчальної мети (отримання знань з біології та вивчення ІМ) - це захоплююче, водночас і приємне дійство, яке несе не тільки естетичну насолоду, а й заставляє сучасну молодь замислитися над бездушним знищенням природи сучасною цивілізацією, про піклуванням над тим, що не є людиною. Це - *третья причина*. *Четверта* - розглядається нами як наочний засіб для збагачення словникового запасу з предмету «Біологія» (не тільки нарівні професійної мови, а й іноземної), практика сприймання і розуміння англійської мови на слух, вдосконалення вимови. *П'ята* причина представляється нами як урок біології англійською мовою, проведений Девідом Аттенбором, одним із самих відомих у світі вчених-натуралістів. *Шоста* - мотивує студентів до отримання знань у бажанні пізнати більше.

Тож опрацювання згаданої науково-популярної кінострічки зі студентами слугує біологічному пізнанню «у континіумі особистісної динаміки» [6] майбутнього фахівця.

Девід Аттенборо проводить свій «урок»-подорож в унікальному глобальному тропічному лісі Будинку пальм (Palm House) в Лондоні, в західній частині якого розташовані Королівські сади в К'ю [1], де представлено 90% всіх відомих видів рослин і де вчений досліджує життя незвичайних рослин з абсолютно новим до цього процесу підходом: життя рослин від самого потворного до найпрекраснішого, від своїх зачатків на нашій планеті до їхнього сучасного життєвого місця в природі, розкриваючи справжню природу рослин, які можуть бути такими ж динамічними та агресивними, як і тварини, занотовуючи нові відкриття на цьому шляху

У Будинку водяної лілії (the Waterlily House), побудованому у 1852 вчений розповідає про водні рослини та їхній розвиток, який почався 140 мільйонів років тому, а також демонструє, що рослини, які розвиваються, залишають свою залежність від води, що дозволяє їм вижити в самих сухих умовах.

Завдяки новітній 3D-технології дослідник розкриває справжню природу рослин, показує як рослини живуть в іншому вимірі часу і як вони змінюють своє життя відповідно із зміною часу. Цікаве й ознайомлення студентів із еволюційними кроками, якими рослини користуються, щоб використовувати велику кількість комах, щоб розносити їх насіння.

А цвітіння кактуса «Королева ночі» в оранжереї принцеси Уельської Діани (відкрита у 1987 р.) нагадує нам містичну історію цвітіння Червоної рути [14]. Цвітіння дивовижної краси великої квітки кактуса «Королева ночі» можна побачити тільки один раз на рік, коли місяць уповні. Завдяки унікальним зйомкам ми можемо спостерігати це неповторне явище [11, 04,17 хв] і зв'язки між

кактусами та їх друзями природи: з ясовуємо, що кактуси запилюють летучі миші, яких приваблює сильний аромат квітки і вони відчувають його на великій відстані.

Студентам пропонуємо підготувати відповіді на такі питання:

1. Які запахи приваблюють комах?
2. Як пахнуть квітки кактусів?
3. Скільки нектару може випити летюча миша?
4. Які стосунки склалися між кактусами та летючими мишами в Мексиці?
5. Які кактуси годують листоносів?
6. Як довго цвіте кактус «Королева ночі»?
7. Що роблять його зів'ялі пелюстки?
8. Яким чином рослини утримують вологу? Назвіть ці рослини.
9. Яка рослина уникає сонця? Опишіть її.
10. Що то за рослина, яка повністю засихає, а коли її полити, то вона знову зацвітає?
11. Яку рослину називають «воскресаюча рослина»?
12. Як розвивається квітконос агави-столітника? Навіщо агаві такий квітконос? Як гине агава?
13. Які рослини і яким чином маскуються під каміння.
14. Скільки існує видів орхідей?
15. Який учений цікався орхідеями більш за все?
16. Назвіть комаху, яку імітує маленька орхідея?
17. Назвіть рослини, які ростуть в оранжереї принцеси Уельської Діани.
18. Еволюція якої рослини слугує найкращим прикладом співробітництва між тваринами і рослинами.
19. Яку квітку запилює мадагаскарський бражник?
20. Хто із вчених передбачив це?
21. Назвіть улюблену орхідею Ч. Дарвіна.

До того ж пропонуємо студентам описати свої асоціації, а також написати есе на тему: "Why do we find flowers esthetically beautiful?"

Список використаних джерел

1. Королівські сади в К'ю (Kew Royal Botanic Gardens) <https://sad.ukrbio.com/ua/articles/9048/>

2. Мартишок О.В., Лисак Г.О. Різновиди англійської мови як важливий змістовий компонент фахових лінгвістичних дисциплін // Сучасні інформаційні технології та інноваційні методики навчання в підготовці фахівців: методологія, теорія, досвід, проблеми. — 2018. — С. 312-316.

3. Петько Л.В. Актуальність формування професійно орієнтованого іншомовного навчального середовища в умовах університету / Л.В.Петько // Гуманітарний вісник ДВНЗ «Переяслав-Хмельницький державний педагогічний університет імені Григорія Сковороди»: збірник наукових праць. - Переяслав-Хмельницький, 2014.-Вип. 33.-С. 128-141.

4. Петько Л.В. Виховний потенціал методу ситуаційного аналізу («Case study» method) у формуванні професійно орієнтованого іншомовного навчального середовища в умовах університету / Л.В.Петько // Науковий часопис НПУ імені М.Д.Драгоманова. Серія 17. Теорія і практика навчання та виховання : зб. наук. пр.; за ред. академіка В.І.Бондаря. - К. : Вид-во НПУ імені М.П.Драгоманова, 2015. - Вип. 27. - С. 133-140.

5. Петько Л.В. Стимулювання готовності майбутніх соціальних педагогів до виховної роботи у процесі вивчення іноземної мови у ВНЗ (на прикладі кінофільму «Звуки музики» («The Sound of Music»), СІНА, реж. Уайз, 1965 р.) / Л.В.Петько // Актуальні проблеми навчання та виховання людей в інтегрованому середовищі: зб. наук, праць № 9 (11). - Київ: Університет «Україна». - 2012. - С. 84-95.

6. Турчинова Г. В. Біологічне пізнання у континіумі особистісної динаміки / Г. В. Турчинова // Особистість у просторі виховних інновацій: всеукр. наук.-практ. конф., НАПН України, Ін-т проблем виховання НАПН України ; за ред. І. Д. Бега, О. М. Докуленко, Р. В. Малиношевського (19 жовтня 2018 р.). - Ів.-Франківськ : НАШ, 2018. - С. 371-376.

7. Турчинова Ганна Володимирівна. Методика підготовки майбутніх учителів до викладання біології англійською мовою : автореф. дис... канд. пед. наук : 13.00.02 - теорія та методика навчання : германські мови / Турчинова Ганна Володимирівна ; Київський нац. лінгвістичний ун-т. - Київ, 2006. - 21 с.

8. Турчинова, Г. В. Підготовка майбутніх вчителів природничих дисциплін до дослідницької діяльності у процесі навчання іноземної мови за фахом / Г. В. Турчинова // Topical issues of education : Collective monograph. - Pegasus Publishing, Lisbon, Portugal, 2018.-Р. 70-84.

9. Турчинова, Г. В. Формування професійних умінь викладання біології англійською мовою / Г. В. Турчинова // Наукові записки : [Збірник наукових статей Національного педагогічного університету імені М. П. Драгоманова]. Серія : Педагогічні та історичні науки. - Київ : Вид. центр НПУ ім. М. П. Драгоманова, 2005. - Вип. 58. - С. 156-165.

10. Царство растений, серия 5, 2017; пер. на рус. яз. (Kingdom of Plants: Life In The Wet Zone 3D (BBC: Atlantic production, TV Series 2012))URL<https://rutube.ru/video/4e664578544d6428e576c5ccd2c94b2b/>

11. Kingdom of Plants: Life In The Wet Zone 3D (BBC: Atlantic production. TV Series 2012). URI <http://www.documentarvmania.com/plaver.php?title=Kingdom%20of%20Plants%20Life%20in%20the%20Wet%20Zone>

12. Kingdom of Plants: Life In The Wet Zone 3D (BBC: Atlantic production. TV Series 2012V
URI <https://archive.org/details/KingdomOfPlantsLifeInTheWetZone>
13. Pet'ko L.V. Formation of professionally oriented foreign language teaching environment in conditions of university and upbringing of moral and ethical values (on illustration of the phenomenon «honesty» and «lie») / L.V.Pet'ko // Intellectual Archive. - 2016. - Volume 5. - No. 1 (January). - Toronto : Shiny Word Corp., Canada. - PP. 98-111.
14. Pet'ko Lyudmila. Sociocultural comprehension of ethnoconcept "RED RUE" // Science and society: Collection of scientific articles. - Edizioni Magi, Roma, Italia, 2017. - P. 460-466.
15. Pet'ko L.V. The studying of the manipulation with the students and formation of professionally oriented foreign language teaching environment in conditions of university / L.V.Pet'ko // Economics, Management, Law: socio-economic aspects of development: Collection of scientific articles. Volum 2. - Edizioni Magi - Roma, Italia. - 2016. - P. 250-254.
16. Salter Colin. Science is Beautiful: Botanical Life: Under the Microscope / Colin Salter. - Batsford Ltd, 2018. - 192 p. ISBN-10: 9781849944816

17. Кофанова О. В.	
ПІДВИЩЕННЯ ЯКОСТІ ХІМІЧНОЇ ПІДГОТОВКИ МАЙБУТНІХ ВИПУСКНИКІВ ТЕХНІЧНИХ ВИЩИХ ЗАКЛАДІВ ОСВІТИ	91
18. Красільнікова Т.М., Лазебна О.М.	
КРИТИЧНИЙ ПІДХІД У ФАХОВІЙ ПІДГОТОВЦІ ЕКОЛОГІВ	95
19. Кустовська А.В., Боровик Т.А.	
ФОРМУВАННЯ КРИТИЧНОГО МИСЛЕННЯ В УЧНІВ 6 КЛАСУ НА УРОКАХ БІОЛОГІЇ	100
20. Лагутенко О.Т., Настека Т.М.	
ОСОБЛИВОСТІ ПРОВЕДЕННЯ ЛАБОРАТОРНИХ РОБІТ З КУРСУ «ОСНОВИ СІЛЬСЬКОГО ГОСПОДАРСТВА» У ПЕДАГОГІЧНОМУ ВУЗІ.....	107
21. Турчинова Г.В.	
ФОРМУВАННЯ ПРОФЕСІЙНО ЗНАЧУЩИХ ЯКОСТЕЙ МАЙБУТНЬОГО ВЧИТЕЛЯ ПРИРОДНИЧИХ ДИСЦИПЛІН	112
22. Петько Л.В.	
ФІЛЬМИ ІНОЗЕМНОЮ МОВОЮ У ФОРМУВАННІ ПОІНС ДЛЯ СТУДЕНТІВ-БІОЛОГІВ	118
23. Мельниченко Н.В., Пархоменко О.В.	
РОЗВИТОК КРИТИЧНОГО МИСЛЕННЯ У СТУДЕНТІВ ПРИ ВИКЛАДАННІ ДИСЦИПЛІН ПРИРОДНИЧОГО ЦИКЛУ	124
24. Лазебна О.М.	
ТЕХНОЛОГІЯ РОЗВИТКУ КРИТИЧНОГО МИСЛЕННЯ У МЕТОДИЦІ ПІДГОТОВКИ МАЙБУТНІХ ЕКОЛОГІВ.....	128
25. Ночник К.О., Прибора Н.А.	
ВИЛУЧЕННЯ СРІБЛА ІЗ ФОТОВІДХОДІВ.....	133